

Le Sacre du Printemps - Maurice Béjart, Ballet van de XXste eeuw (1959)

het tsaristische Rusland werden afgelegd. Tot op heden heeft zich nog steeds niemand opgeworpen om de klassieke traditie op de assen Parijs-Kopenhagen en Londen-Sint-Petersburg/Moskou ook in Vlaanderen te conserveren. In tegendeel zelfs! Papa Béjart en Mama Brabants namen het liever tegen de Europese balletgeschiedenis op door er hun eigen kosmopolitische en niet van pretenties gespeende behoeften tegen in te werpen, als even eigenzinnig als behartenswaardig aftreksel van hun modernistische geest. Niet het verleden moest gediend, maar het heden en de toekomst.

In de jaren na de Tweede Wereldoorlog leefde dit gedachtegoed alom, en juist omdat België daarvoor geen balletbruggenhoofd had gevormd kon dat betrekkelijk welig tieren. Vlaanderen ontbeerde kortom de visionaire geest van de Française Adret of de Russische

Gaskell, die allebei een even diep ontzag voor de klassieke balleterfenis als voor de Amerikaans georiënteerde vernieuwing koesterden én kweekten. Zowel Gaskell als Adret (en tot 1950 de balletbekwame Duitse dansregisseuse Georgi) stelden zich tot taak dat ook Nederlandse beroepsdancers aan de internationale artistieke normen en ballettechnisch vereiste maatstaven moesten voldoen om hun eigen profiel te ontwikkelen. Zij wensten de betekenis van de vanuit Parijs, Wenen, Kopenhagen en Sint-Petersburg verspreide balletklassiekers die de negentiende en twintigste eeuw hadden voortgebracht, niet te veronachtzamen. Datzelfde geldt voor hun annexerende houding naar de neoklassieke balletkunst, het pantomimische kostuumspektakel van het Engelse ballet of de Vaganova-virtuoso en de Iberische flamenco-furore. Wil je je eigen boot in het in-

ternationale vaarwater van ballet vormen dan moet je eerst die nederige nieuwsgierigheid naar de historische canons en codes opbrengen.

Meerdere studenten uit de Nederlandse dansacademies vonden daarom hun weg naar Béjart en Brabants. Pas in de jaren zeventig en tachtig draaide dit proces zich om en bleken Vlaamse dansvernieuwers in sterke mate afhankelijk van progressieve festivalprogrammeurs in Amsterdam, Rotterdam en Utrecht. In België is die knieval naar klassiek nooit serieus gebeurd. Dat moet overigens niet monumentale figuren als Brabants of Béjart in de schoenen geschoven worden. Wel dienen theoretici en danshistorici zich af te vragen hoe en waarom die hardnekkig beleden aversie van het verleden ontstond, bleef bestaan en wat de theaterdans in Vlaanderen daarmee over zich en haar publiek afriep. Kwam het omdat Parijs